

Arbeidshefte

Rasjonale likninger

Likhetstegnet er hellig - høyre og venstre side er alltid like.

Null i nevner er tull.

Sett prøve på svaret for å sjekke om alle løsningene er gyldige.

Eksempel :

Noen ganger kan en likning løses bare ved å "bruke fornuften".

$$\begin{aligned}\frac{x}{4} &= \frac{2}{8} \\ \frac{x}{4} &= \frac{2}{2 \cdot 4} \\ \frac{x}{4} &= \frac{1}{4} \\ x &= 1\end{aligned}$$

Oppgave 1

1) $\frac{2}{x} = \frac{6}{30}$

2) $\frac{x}{15} = \frac{5}{75}$

3) $\frac{x}{20} = \frac{2}{10}$

4) $\frac{x}{5} = \frac{12}{6}$

5) $\frac{x}{30} = \frac{7}{10}$

6) $\frac{2}{17} = \frac{x-6}{x+9}$

Oppgave 2

1) $\frac{5}{15} = \frac{x}{9}$

2) $\frac{x+1}{7} = \frac{6}{14}$

3) $\frac{x+1}{x+5} = \frac{5}{9}$

$$\begin{aligned}\frac{3}{4} &= \frac{x+2}{x-8} \\ 3(x-8) &= 4(x+2) \\ 3x-24 &= 4x+8 \\ 3x-4x &= 8+24 \\ -x &= 32 \\ x &= -32\end{aligned}$$

Oppgave 3

1) $\frac{x-2}{16} = \frac{x}{4}$

2) $\frac{x}{6} = \frac{x-3}{12}$

3) $\frac{2x}{10} = \frac{5}{2}$

Oppgave 4

1) $\frac{x}{3} = \frac{12}{27}$

2) $\frac{6}{x+5} = \frac{18}{24}$

3) $\frac{5+x}{10} = \frac{2}{5}$

Oppgave 5

1) $\frac{x-4}{30} = \frac{1}{5}$

2) $\frac{x-5}{x-1} = \frac{1}{5}$

Oppgave 6

1) $\frac{x-2}{x+6} = \frac{1}{9}$

2) $\frac{4}{x-3} = \frac{28}{49}$

3) $\frac{x+2}{x+7} = \frac{7}{12}$

4) $\frac{x+7}{x-9} = \frac{28}{12}$

Oppgave 7

1) $\frac{6}{x} - \frac{2}{8} = \frac{x}{8}$

2) $\frac{x}{2} + \frac{5}{6} = \frac{x}{3}$

3) $3 - \frac{9}{x} = 30$

Oppgave 8

1) $17 - \frac{3}{x} = 8$

2) $1 - \frac{4}{x} = 5$

3) $\frac{3x+4}{2x-1} = 1$

4) $\frac{5x+4}{3x+4} = \frac{3}{2}$

Oppgave 9

$$1) \frac{2x+1}{x+1} + \frac{3}{x} = \frac{9}{2}$$

$$2) \frac{3x+5}{2x-1} - 4 = \frac{4}{x}$$

$$3) \frac{1}{2} - \frac{2}{x-1} = \frac{-4}{x^2-1}$$

$$4) \frac{-2}{x^2-2x} - \frac{1}{x} = \frac{x}{x-2}$$

Oppgave 10

1) $\frac{2x-5}{x-1} = 0$

2) $\frac{3x+6}{x-2} = 2$

3) $\frac{x+2}{x+1} = -3$

4) $x = \frac{6}{x+5}$

Oppgave 11

1) $\frac{2}{x-2} + \frac{3}{x} = 3$

2) $\frac{3x+2}{x+2} - \frac{x}{x-2} = 2$

3) $\frac{x^2-2x-3}{x^2-16} = 0$

4) $\frac{x}{x-3} - \frac{2}{x-1} = \frac{4}{x^2-4x+3}$

FASIT

Oppgave 1

- 1) $x = 10$
- 2) $x = 1$
- 3) $x = 4$
- 4) $x = 10$
- 5) $x = 21$
- 6) $x = 8$

Oppgave 2

- 1) $x = 3$
- 2) $x = 2$
- 3) $x = 4$

Oppgave 3

- 1) $x = -\frac{2}{3}$
- 2) $x = -3$
- 3) $x = \frac{25}{2}$

Oppgave 4

- 1) $x = \frac{4}{3}$
- 2) $x = 3$

3) $x = -1$

Oppgave 5

- 1) $x = 10$
- 2) $x = 6$

Oppgave 6

- 1) $x = 3$
- 2) $x = 10$
- 3) $x = 5$
- 4) $x = 21$

Oppgave 7

- 1) $x = -8$ og $x = 6$
- 2) $x = -5$
- 3) $x = -\frac{1}{3}$

Oppgave 8

- 1) $x = \frac{1}{3}$
- 2) $x = -1$
- 3) $x = -5$
- 4) $x = 4$

Oppgave 9

- 1) $x = -\frac{6}{5}$ og $x = 1$
- 2) $x = \frac{4}{5}$ og $x = -1$
- 3) $x = 3$
- 4) $x = -1$

Oppgave 10

- 1) $x = \frac{5}{2}$
- 2) $x = -10$
- 3) $x = -\frac{5}{4}$
- 4) $x = -6$ og $x = 1$

Oppgave 11

- 1) $x = \frac{2}{3}$ og $x = 3$
- 2) $x = \frac{2}{3}$
- 3) $x = -1$ og $x = 3$
- 4) $x = 2$